

VEDLEGG I

NEVNT I ARTIKKEL 2.2

**OPPRINNELSESREGLER OG METODER FOR ADMINISTRATIVT
SAMARBEID**

VEDLEGG I

NEVNT I ARTIKKEL 2.2

OPPRINNELSESREGLER OG METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

INNHold

AVDELING I ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Definisjoner

AVDELING II BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

Artikkel 2 Opprinnelseskriterier

Artikkel 3 Produkter fremstilt i sin helhet

Artikkel 4 Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

Artikkel 5 Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

Artikkel 6 Kumulasjon av opprinnelse

Artikkel 7 Kvalifiserende enhet

Artikkel 8 Tilbehør, reservedeler og verktøy

Artikkel 9 Emballasje og containere

Artikkel 10 Varer i sett

Artikkel 11 Nøytrale elementer

Artikkel 12 Ombyttelige materialer

AVDELING III TERRITORIALE KRAV

Artikkel 13 Territorialitetsprinsippet

Artikkel 14 Direkte transport

AVDELING IV OPPRINNELSESBEVIS

- Artikkel 15 Generelle vilkår
- Artikkel 16 Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikater EUR.1
- Artikkel 17 Varesertifikater EUR.1 utstedt i etterhånd
- Artikkel 18 Utstedelse av duplikater av varesertifikater EUR.1
- Artikkel 19 Vilkår for utferdigelse av opprinnelseserklæring
- Artikkel 20 Godkjent eksportør
- Artikkel 21 Krav ved innførsel
- Artikkel 22 Fritak fra krav om opprinnelsesbevis
- Artikkel 23 Innførsel i delsendinger
- Artikkel 24 Underlagsdokumenter
- Artikkel 25 Oppbevaring av opprinnelsesbevis og underlagsdokumenter
- Artikkel 26 Krav til eksportører og importører
- Artikkel 27 Avvisning av preferansebehandling

AVDELING V ADMINISTRATIVT SAMARBEID

- Artikkel 28 Etterskuddsvis verifisering av opprinnelsesbevis
- Artikkel 29 Underretninger og samarbeid
- Artikkel 30 Fortrolighet
- Artikkel 31 Gjenutførsel av varer

AVDELING VI SLUTTBESTEMMELSER

- Artikkel 32 Straffetiltak
- Artikkel 33 Varer i transitt eller på lager
- Artikkel 34 Forklarende anmerkninger
- Artikkel 35 Tillegg

LISTE OVER TILLEGG

Tillegg 1	Produktspesifikke regler
Tillegg 2	Opprinnelseserklæring
Tillegg 3	Mønstre for varesertifikat EUR.1 og søknad om varesertifikat EUR.1
Tillegg 4	Beløp nevnt i artikkel 19 nr. 1 bokstav b) og i artikkel 22 nr. 3 i vedlegg I
Tillegg 5	Tidsrom og fremgangsmåte for fremleggelse av opprinnelsesbevis eller tilbakebetaling av toll i samsvar med artikkel 21 nr. 3 i vedlegg I

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Definisjoner

For formålene i dette vedlegg forstås med:

- a) «kapittel», «posisjon» og «underposisjon», et kapittel (tosifret kode), en posisjon (firesifret kode) og en underposisjon (sekssifret kode) i Det harmoniserte system,
- b) «kompetent myndighet»,
for EFTA-statene, tollmyndighetene i Island, Norge og Sveits,
for Costa Rica, *Promotora del Comercio Exterior de Costa Rica (PROCOMER)*, eller dette organets rettsetterfølger, og
for Panama, *Ministerio de Comercio e Industrias* med hensyn til utstedelse av varesertifikater EUR.1, og *Autoridad Nacional de Aduanas* med hensyn til verifisering av opprinnelsesbevis og innvilgelse av status som godkjent eksportør, eller disse organenes rettsetterfølgere,
- c) «tollverdi», verdien fastsatt i samsvar med Avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994 (WTO-avtalen om tollverdi),
- d) «pris fra fabrikk», prisen som betales for et produkt fritt fabrikk til produsenten i den avtalepart der den siste bearbeiding eller foredling er utført, forutsatt at prisen innbefatter verdien av alle anvendte materialer, fratrukket eventuelle interne avgifter som kan returneres eller tilbakebetales når det fremstilte produktet eksporteres,
- e) «Det harmoniserte system» eller «HS», Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer,
- f) «fremstilling», all slags bearbeiding eller foredling, herunder sammenstilling og montering,
- g) «materiale», enhver bestanddel, ethvert råmateriale, enhver komponent eller enhver del som er brukt i fremstillingen av produktet,
- h) «avtalepart», Costa Rica, Panama, Island, Norge og Sveits. På grunn av tollunionen mellom Sveits og Liechtenstein anses et produkt med opprinnelse i Liechtenstein for å ha opprinnelse i Sveits,

- i) «produkt», det som er fremstilt gjennom en produksjon, idet dette også omfatter ethvert materiale som er benyttet i produksjonen av et annet produkt,
- j) «produksjon», dyrking, avl, gruvevirksomhet, utvinning, høsting, fiske, fangst, jakt eller fremstilling av et produkt,
- k) «verdien av materialer», tollverdien på innførselstidspunktet av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer, eller dersom denne ikke er kjent og ikke kan påvises, den første påviselige pris som er betalt for materialene i en avtalepart.

AVDELING II

BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

Artikkel 2

Opprinnelseskriterier

For formålene i denne avtale skal et produkt anses for å ha opprinnelse i en avtalepart

- a) dersom det er blitt fremstilt i sin helhet i en avtalepart i samsvar med artikkel 3,
- b) dersom ikke-opprinnelsesmaterialene anvendt i bearbeidingen eller foredlingen av produktet er blitt tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet i en avtalepart i samsvar med artikkel 4, eller
- c) dersom det er blitt fremstilt i en avtalepart utelukkende fra materialer med opprinnelse i en eller flere avtaleparter.

Artikkel 3

Produkter fremstilt i sin helhet

Følgende produkter skal anses for å være fremstilt i sin helhet i en avtalepart:

- a) mineralske produkter og andre ikke-levende naturressurser utvunnet eller hentet opp fra avtalepartens jord eller havbunn,
- b) vegetabiliske produkter høstet der,
- c) levende dyr født og alet der,
- d) produkter av levende dyr der,

- e) produkter fra jakt, fangst, fiske eller oppdrettsnæring drevet der,
- f) produkter som hører under kapittel 30, fremstilt der ved bruk av cellekulturer⁽¹⁾,
- g) produkter som hører under kapittel 28 til 39, fremstilt der ved fermentering⁽²⁾,
- h) produkter fra sjøfiske og andre produkter fra sjøen tatt opp av havet, utenfor et område av tolv nautiske mil målt fra et hvilket som helst lands grunnlinjer, av et fartøy som er registrert i en avtalepart og fører denne avtaleparts flagg, og produkter fremstilt utelukkende av slike produkter om bord i et fabrikkskip som er registrert i en avtalepart og fører denne avtaleparts flagg,
- i) produkter utvunnet fra havbunnen eller havundergrunnen utenfor et område av tolv nautiske mil målt fra et hvilket som helst lands grunnlinjer, forutsatt at avtaleparten har enerett til å utnytte denne havbunnen eller havundergrunnen,
- j) avfall og skrap fra fabrikkvirksomhet som har funnet sted der,
- k) brukte varer innsamlet der, bare egnet til gjenvinning av råmaterialer,
- l) produkter fremstilt der utelukkende av produkter angitt under bokstav a) til k).

Artikkel 4

Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Et produkt oppført i tillegg 1 skal anses for å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling dersom de produktspesifikke reglene i nevnte tillegg er fulgt, og når produktet er foredlet utover kravene oppført i artikkel 5.

2. Dersom et produkt som har oppnådd opprinnelsesstatus i samsvar med nr. 1 i en avtalepart, foredles videre i nevnte avtalepart og anvendes som materiale i fremstillingen av et annet produkt, skal det ikke tas hensyn til de delene av materialet som ikke har opprinnelsesstatus.

⁽¹⁾ Cellekultur defineres som dyrking av menneske-, dyre- og planteceller under kontrollerte forhold (som definert temperatur, vekstmedium, gassblanding og pH-verdi) utenfor en levende organisme.

⁽²⁾ «Fermentering» er en bioteknologisk prosess der menneske-, dyre- og planteceller, bakterier, gjær, sopp eller enzymer anvendes til fremstilling av produkter som hører under kapittel 28 til 39.

3. Uten hensyn til nr. 1 er det ikke nødvendig at ikke-opprinnelsesmaterialer oppfyller kravene fastsatt i tillegg 1, forutsatt:

- a) at deres totale verdi ikke overstiger 10 % av produktets pris fra fabrikk, og
- b) at ingen maksimal verdi for ikke-opprinnelsesmaterialer fastsatt i tillegg 1 overskrides gjennom anvendelsen av dette nummer.

Artikkel 5

Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Uten hensyn til artikkel 4 skal et produkt ikke anses som opprinnelsesprodukt dersom det utelukkende har vært gjenstand for følgende behandlinger:

- a) behandlinger som har til hensikt å holde produktet i dets opprinnelige tilstand under transport eller lagring,
- b) frysing eller tining,
- c) deling, emballering, ompakking eller sammenstilling av kolli,
- d) vasking, rensing, fjerning av støv, oksidering, olje, maling eller andre belegg,
- e) stryking eller pressing av tekstiler eller tekstilprodukter,
- f) enkel maling og polering,
- g) avskalling, hel eller delvis bleking, polering og glasering av korn og ris,
- h) farging av sukker eller fremstilling av sukkerbiter,
- i) skrelling, fjerning av steiner og skall av frukt, nøtter og grønnsaker,
- j) skjerpning, enkel sliping eller enkel oppskjæring,
- k) sikting, utskilling, sammenstilling, sortering, klassifisering, gradering, tilpassing,
- l) enkel fylling i flasker, bokser, flakonger, sekker, etuier, esker, festing til plater eller planker, og all annen enkel emballering,
- m) anbringelse eller trykking av merker, etiketter, logoer eller andre liknende kjennemerker på varer eller deres emballasje,
- n) enkel blanding av varer, også av forskjellige slag,

- o) enkel montering av deler av artikler til en komplett artikkel eller demontering av varer til deler,
 - p) slakting av dyr, eller
 - q) kombinasjon av to eller flere av de behandlinger som er angitt i bokstav a) til p).
2. For formålene i nr. 1 beskriver «enkel» aktiviteter som verken krever spesielle ferdigheter eller maskiner, apparater eller utstyr som er produsert eller installert spesielt for å utføre aktiviteten.
3. Alle behandlinger utført i en avtalepart på et gitt produkt skal vurderes samlet når det skal avgjøres om den bearbeidingen eller foredlingen som produktet har gjennomgått, skal anses som utilstrekkelig bearbeiding eller foredling etter nr. 1.

Artikkel 6

Kumulasjon av opprinnelse

1. Med forbehold for artikkel 2 skal et produkt som har opprinnelse i en avtalepart, og som anvendes som materiale i fremstillingen i en annen avtalepart, anses for å ha opprinnelse i den avtalepart der den siste behandlingen utover det som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, er utført, forutsatt:
- a) at den avtalepart som det ferdige produktet innføres til, i samsvar med denne avtale vil innrømme tollfri adgang for materialer med opprinnelse i den avtalepart som materialene utføres fra, og
 - b) at alle involverte avtaleparter har samtykket i identiske opprinnelsesregler for de ferdige varene.
2. Uten hensyn til nr. 1 skal materialer som er fremstilt i en avtalepart, og som ikke oppfyller kravene nevnt over, anses som ikke-opprinnelsesmaterialer ved avgjørelsen av det ferdige produktets opprinnelsesstatus.
3. Et produkt som har opprinnelse i en avtalepart, og som utføres fra en avtalepart til en annen og ikke gjennomgår noen bearbeiding eller foredling utover det som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, skal beholde sin opprinnelse.
4. Dersom materialer med opprinnelse i to eller flere avtaleparter anvendes i fremstillingen av et produkt og disse materialene ikke har gjennomgått noen bearbeiding eller foredling utover behandlingene nevnt i artikkel 5, skal produktets opprinnelse fastsettes på grunnlag av materialet med den høyeste tollverdien eller, dersom denne ikke kan påvises, den høyeste først påviselige pris som er betalt for nevnte materiale i den aktuelle avtaleparten.
5. Når både EFTA-statene og Costa Rica eller Panama har inngått en avtale om preferansesamhandel med et land eller en gruppe av land som ikke er part i denne

avtale, kan produkter eller materialer fra nevnte land eller gruppe av land som anvendes i fremstillingen av et produkt på deres territorier, anses for å ha opprinnelse i den aktuelle avtalepart så lenge de er i samsvar med de spesifikke opprinnelsesreglene for det aktuelle produktet eller materialet etter denne avtale.

6. Ved anvendelsen av nr. 5 skal en tilsvarende bestemmelse være i kraft mellom hver enkelt avtalepart og landet eller gruppen av land som ikke er part i denne avtale, i tillegg til ethvert annet vilkår som avtalepartene finner nødvendig av hensyn til anvendelsen av nevnte nummer.

Artikkel 7

Kvalifiserende enhet

1. Ved anvendelsen av bestemmelsene i dette vedlegg skal den kvalifiserende enhet være det bestemte produktet som gir produktet dets karakter ved bestemmelse av klassifisering i henhold til Det harmoniserte system.

2. I henhold til nr. 1 følger det at:

- a) når et produkt bestående av en gruppe eller samling av artikler er klassifisert under én posisjon, utgjør alt den kvalifiserende enhet, eller
- b) når en sending består av et antall identiske produkter som klassifiseres under samme posisjon, skal hvert enkelt produkt vurderes for seg ved anvendelsen av bestemmelsene i dette vedlegg.

3. For formålene i nr. 2 bokstav b) defineres «identiske produkter» i samsvar med WTO-avtalen om tollverdi.

Artikkel 8

Tilbehør, reservedeler og verktøy

Tilbehør, reservedeler og verktøy som er sendt sammen med en utrustning, en maskin, et apparat eller et kjøretøy, som er standardutstyr og innbefattet i prisen fra fabrikk, eller som ikke er særskilt fakturert, skal anses som en del av det aktuelle produktet.

Artikkel 9

Emballasje og containere

1. Dersom emballasje er inkludert sammen med produktene i klassifiseringsøyemed i henhold til alminnelig fortolkningsregel 5 i Det harmoniserte system, skal den også tas med ved bestemmelse av opprinnelse, unntatt for produkter som anses som fremstilt i sin helhet.

2. Emballasje og containere for transport skal ikke tas i betraktning ved vurdering av om produkter er opprinnelsesprodukter.

Artikkel 10

Varer i sett

Sett nevnt i alminnelig fortolkningsregel 3 i Det harmoniserte system skal anses som opprinnelsesprodukt dersom alle komponentene i settet er opprinnelsesprodukter. Når et sett består av opprinnelsesprodukter og ikke-opprinnelsesprodukter, skal settet i sin helhet likevel anses som opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15 % av settets pris fra fabrikk.

Artikkel 11

Nøytrale elementer

Nøytrale elementer som ikke har inngått i den endelige sammensetningen av produktet, som for eksempel energi og drivstoff, anlegg og utstyr eller maskiner og verktøy, skal ikke tas i betraktning når produktets opprinnelse bestemmes.

Artikkel 12

Ombyttelige materialer

1. Dersom ombyttelige opprinnelsesmaterialer og ikke-opprinnelsesmaterialer anvendes i bearbeidingen eller foredlingen av et produkt, kan vurderingen av om de anvendte materialene er opprinnelsesmaterialer foretas på grunnlag av et system med bokføringsmessig atskillelse.
2. For formålene i nr. 1 forstås med «ombyttelige materialer», materialer som er av samme slag og handelskvalitet, som har de samme tekniske og fysiske egenskaper, og som ikke kan skilles fra hverandre når de er inkorporert i det ferdige produktet.
3. Systemet med bokføringsmessig atskillelse skal være basert på alminnelig godtatte regnskapsprinsipper i den avtalepart der produktet er fremstilt, og skal sikre at ikke flere ferdige produkter får opprinnelsesstatus enn hva som ville ha vært tilfellet dersom materialene hadde vært fysisk atskilt.
4. En produsent som benytter seg av et system med bokføringsmessig atskillelse, skal oppbevare dokumentasjon av systemets virkemåte i det omfang som er nødvendig for at tollmyndighetene i den berørte avtalepart skal kunne kontrollere at bestemmelsene i dette vedlegg er overholdt.
5. En avtalepart kan i samsvar med sin nasjonale lovgivning kreve at anvendelsen av et system med bokføringsmessig atskillelse som fastsatt i denne artikkel skal forhåndsgodkjennes.

AVDELING III

TERRITORIALE KRAV

Artikkel 13

Territorialitetsprinsippet

1. Vilkårene for ervervelse av opprinnelsesstatus fastsatt i bestemmelsene i avdeling II må være oppfylt uten avbrudd på en avtaleparts territorium.
2. Dersom et opprinnelsesprodukt kommer i retur til den eksporterende avtalepart etter å ha vært utført til en ikke-avtalepart uten å ha gjennomgått noen behandling der utover det som har vært nødvendig for å holde det i dets opprinnelige tilstand, skal produktet beholde sin opprinnelsesstatus, forutsatt at tidspunktet for gjeninnførselen ikke overskrider fristen fastsatt i nasjonal lovgivning.
3. Uten hensyn til nr. 1 skal et produkts ervervelse av opprinnelsesstatus i samsvar med bestemmelsene i avdeling II ikke påvirkes av behandlinger utført i en ikke-avtalepart i henhold til en prosedyre for utenlands bearbeiding eller en tilsvarende ordning:
 - a) dersom det gjeninnførte produktet er blitt fremstilt fra de utførte materialene,
 - b) dersom den totale merverdien tilført i ikke-avtaleparten ikke overstiger 15 % av produktets pris fra fabrikk, og
 - c) dersom den totale verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer inkorporert i den berørte avtaleparts territorium, sammen med den totale merverdien tilført utenfor den berørte avtalepart, ikke overstiger den verdien som er tillatt i samsvar med tillegg 1.
4. For formålene i nr. 3 forstås med «total merverdi», alle kostnader oppstått utenfor den berørte avtalepart, inkludert transportkostnader og verdien av de materialer som er inkorporert der.

Artikkel 14

Direkte transport

1. Preferansebehandling i samsvar med denne avtale skal bare tilstås opprinnelsesprodukter som transporteres direkte mellom avtalepartene.

2. Uten hensyn til nr. 1 kan et opprinnelsesprodukt transporteres gjennom ikke-avtaleparters territorier forutsatt at:

- a) det ikke gjennomgår andre behandlinger enn lossing, lasting, oppdeling av forsendelser eller annen behandling som har til hensikt å holde det i god stand,
- b) det hele tiden er under tollmyndighetenes kontroll i nevnte ikke-avtaleparter.

3. En importør skal på anmodning fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon for den importerende avtaleparts tollmyndigheter for at vilkårene i nr. 2 er oppfylt.

4. For formålene i nr. 1 kan et opprinnelsesprodukt transporteres i rørledning over ikke-avtaleparters territorier.

AVDELING IV

OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 15

Generelle vilkår

1. Produkter med opprinnelse i en avtalepart skal ved innførsel til en avtalepart nyte godt av preferansebehandling i henhold til denne avtale ved fremleggelse av et av følgende opprinnelsesbevis:

- a) et varesertifikat EUR.1 i henhold til mønstrene i tillegg 3, eller
- b) i tilfellene beskrevet i artikkel 19 nr. 1, en erklæring, heretter kalt «opprinnelseserklæring», utferdiget av eksportøren i henhold til ordlyden gitt i tillegg 2 på en faktura, en følgeseddel eller ethvert annet handelsdokument som beskriver de omhandlede produktene tilstrekkelig detaljert til at de kan identifiseres.

2. Uten hensyn til nr. 1 skal opprinnelsesprodukter som definert i dette vedlegg i tilfellene beskrevet i artikkel 22 ved innførsel nyte godt av preferansebehandling etter denne avtale uten at det er nødvendig å fremlegge noen av dokumentene nevnt i nr. 1.

Artikkel 16

Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikater EUR.1

1. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes av den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart etter skriftlig søknad fra eksportøren eller en bemyndiget representant som opptrer på vegne av eksportøren.
2. For dette formål skal eksportøren eller hans bemyndigede representant fylle ut både varesertifikatet EUR.1 og søknadsskjemaet; mønster for disse er vist i tillegg 3. Varesertifikatet EUR.1 skal fylles ut på engelsk eller spansk. Dersom skjemaene fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk og med blokkbokstaver. Varebeskrivelsen må påføres i rubrikken beregnet for dette formål uten at det etterlates linjer som ikke er fylt ut. Dersom rubrikken ikke fylles helt ut, må det trekkes en horisontal strek rett under den siste varelinjen, og det ledige feltet må krysses over.
3. En eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1, skal være forberedt på når som helst å måtte fremlegge, etter anmodning fra den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart der varesertifikatet EUR.1 utstedes, alle nødvendige dokumenter som bekrefter de omhandlede produktenes opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkår i dette vedlegg er oppfylt.
4. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes av den kompetente myndighet i en EFTA-stat eller en mellomamerikansk stat dersom de omhandlede produktene kan anses for å være produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller en mellomamerikansk stat og oppfyller de øvrige vilkår i dette vedlegg.
5. Den utstedende kompetente myndighet skal treffe alle nødvendige tiltak for å fastslå produktenes opprinnelsesstatus og oppfyllelsen av de øvrige vilkår i dette vedlegg. For dette formål skal den ha rett til å forlange all dokumentasjon fremlagt og til å utøve enhver kontroll av eksportørens regnskapsmateriale⁽³⁾ eller enhver annen kontroll som anses nødvendig. Den utstedende kompetente myndighet skal også påse at skjemaene nevnt i nr. 2 er korrekt utfylt. Den skal særlig påse at rubrikken for beskrivelse av varene er utfylt slik at enhver mulighet for ulovlige tilføyelser er utelukket.
6. Datoen for utstedelsen av varesertifikatet EUR.1 skal angis i sertifikatets rubrikk 11.
7. Et varesertifikat EUR.1 skal utstedes før eller på utførselstidspunktet.

Artikkel 17

Varesertifikater EUR.1 utstedt i etterhånd

1. Uten hensyn til artikkel 16 nr. 7 kan et varesertifikat EUR.1 unntaksvis utstedes etter utførsel av produktene det refererer seg til:
 - a) dersom sertifikatet ikke ble utstedt på utførselstidspunktet på grunn av feil, utilsiktede forsømmelser eller spesielle forhold, eller

⁽³⁾ Det presiseres at det med begrepet «regnskap», hver gang det brukes i dette vedlegg eller i tilleggene til vedlegget, siktes til «regnskapsmateriale».

- b) dersom det på tilfredsstillende måte overfor den kompetente myndighet kan godtgjøres at et varesertifikat EUR.1 ble utstedt, men at det av tekniske årsaker ble underkjent ved innførselen. Gyldighetstiden bør være som angitt i det opprinnelig utstedte varesertifikatet EUR.1.
2. Ved anvendelsen av nr. 1 skal eksportøren i søknadsskjemaet angi sted og dato for utførselen av de produkter som varesertifikatet EUR.1 refererer seg til, og grunngi søknaden.
3. Den kompetente myndighet kan utstede et varesertifikat EUR.1 i med tilbakevirkende kraft bare etter å ha kontrollert at opplysningene som er gitt i eksportørens søknad, samsvarer med opplysningene i de tilsvarende saksdokumentene.
4. Varesertifikater EUR.1 utstedt med tilbakevirkende kraft må gis påtegningen «ISSUED RETROSPECTIVELY» eller «EXPEDIDO A POSTERIORI».
5. Påtegningen nevnt i nr. 4 skal gjøres i rubrikk 7 i varesertifikatet EUR.1.

Artikkel 18

Utstedelse av duplikat av varesertifikater EUR.1

1. I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et varesertifikat EUR.1 kan eksportøren, som må grunngi søknaden, søke den kompetente myndighet som utstedte sertifikatet, om å få utstedt et duplikat på grunnlag av eksportdokumentene myndigheten har i sin besittelse.
2. Et duplikat utstedt på denne måten skal gis påtegningen «DUPLICATE» eller «DUPLICADO».
3. Påtegningen nevnt i nr. 2 skal gjøres i rubrikk 7 i duplikatet av varesertifikatet EUR.1.
4. Duplikatet skal påføres datoen for utstedelse av det originale varesertifikatet EUR.1 og skal ha gyldighet fra samme dato.

Artikkel 19

Vilkår for utferdigelse av opprinnelseserklæring

1. En opprinnelseserklæring som nevnt i artikkel 15 nr. 1 bokstav b) kan utferdiges:
- a) av en godkjent eksportør i henhold til artikkel 20, eller
- b) av enhver eksportør med hensyn til sendinger bestående av ett eller flere kolli inneholdende opprinnelsesprodukter med en total verdi som ikke overstiger beløpet i euro (EUR) fastsatt i tillegg 4.

2. En opprinnelseserklæring kan utferdiges dersom de omhandlede produktene kan anses for å ha opprinnelse i en avtalepart og oppfyller de øvrige vilkårene i dette vedlegg.
3. En eksportør som utferdiger en opprinnelseserklæring, skal være forberedt på når som helst å måtte fremlegge, etter anmodning fra den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart, alle nødvendige dokumenter som bekrefter de omhandlede produktenes opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkårene i dette vedlegg er oppfylt.
4. En opprinnelseserklæring skal avgis av eksportøren på fakturaen, følgeseddelen eller annet handelsdokument ved å skrive, stemple eller trykke erklæringen i henhold til ordlyden som fremkommer i tillegg 2, på engelsk eller spansk. Dersom erklæringen er håndskrevet, skal den være skrevet med blekk og med blokkbokstaver.
5. Opprinnelseserklæringer skal ha original underskrift påført av eksportøren for hånd. En godkjent eksportør som definert i artikkel 20 kan imidlertid unntas fra kravet om å undertegne slike erklæringer forutsatt at han gir den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart en skriftlig garanti for at han påtar seg fullt ansvar for enhver fakturaerklæring som identifiserer ham som om den var underskrevet av ham for hånd.
6. En opprinnelseserklæring kan utferdiges av eksportøren i forbindelse med utførselen av de produkter den refererer seg til, eller etter utførselen.

Artikkel 20

Godkjent eksportør

1. Den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart kan gi enhver eksportør, heretter kalt «godkjent eksportør», som ofte foretar utførsel av opprinnelsesprodukter etter denne avtale, autorisasjon til å utferdige opprinnelseserklæringer uansett verdien av de aktuelle produktene. En eksportør som anmoder om slik autorisasjon, skal på tilfredsstillende måte overfor den kompetente myndighet gi alle garantier som er nødvendige for at produktenes opprinnelsesstatus skal kunne fastslås, samt at de øvrige vilkårene i dette vedlegg er oppfylt.
2. Den kompetente myndighet kan innvilge status som «godkjent eksportør» på de vilkår den finner hensiktsmessige.
3. Den kompetente myndighet skal gi den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer, som skal fremkomme i opprinnelseserklæringen.
4. Den kompetente myndighet skal føre tilsyn med den godkjente eksportørens bruk av autorisasjonen.
5. Den kompetente myndighet kan når som helst trekke autorisasjonen tilbake. Dette skal gjøres når den godkjente eksportøren ikke lenger gir garantiene nevnt i nr. 1, ikke lenger oppfyller vilkårene nevnt i nr. 2 eller på annen måte gjør feilaktig bruk av autorisasjonen.

Artikkel 21

Krav ved innførsel

1. Hver avtalepart skal tilstå preferansetollbehandling i samsvar med denne avtale for en avtaleparts opprinnelsesprodukter ved innførsel fra en annen avtalepart, på grunnlag av et opprinnelsesbevis som nevnt i artikkel 15 og i samsvar med de fremgangsmåter som får anvendelse i den importerende avtalepart.
2. Den importerende avtaleparts tollmyndigheter kan kreve at importøren fremlegger en oversettelse til den importerende avtaleparts språk av varesertifikatet EUR.1.
3. Dersom importøren ikke er i besittelse av et opprinnelsesbevis på innførselstidspunktet, kan han i samsvar med den importerende avtaleparts nasjonale lovgivning fremlegge opprinnelsesbeviset og om nødvendig annen dokumentasjon som vedrører innførselen, innenfor det tidsrommet som er fastsatt i tillegg 5 til dette vedlegg.
4. Et opprinnelsesbevis skal være gyldig i tolv måneder regnet fra utstedelsesdatoen i den eksporterende avtalepart, og skal fremlegges for tollmyndighetene i den importerende avtalepart innenfor nevnte tidsrom.

Artikkel 22

Fritak fra krav om opprinnelsesbevis

1. Produkter sendt som småsendinger fra privatperson til privatperson eller som medbringes av reisende som personlig bagasje, skal anses som opprinnelsesprodukter uten at opprinnelsesbevis kreves fremlagt, forutsatt at innførselen av produkter som nevnt ikke har handelsmessig karakter, og at produktene er blitt erklært å oppfylle vilkårene i dette vedlegg, og at det ikke er tvil om riktigheten av en slik erklæring. I tilfeller der produktene er sendt per post, kan erklæringen gis på tolldeklarasjon CN22/CN23 eller på et ark papir vedheftet nevnte dokument.
2. Innførsler anses for ikke å ha handelsmessig karakter når varene bare blir tilfeldig innført og utelukkende er til personlig bruk for mottakerne eller de reisende eller deres familier og det tydelig fremgår av varenes art og mengde at de ikke er bestemt for handelsformål.
3. Videre skal den totale verdien av varer som nevnt med hensyn til småsendinger og produkter som utgjør en del av reisendes personlige bagasje, ikke overstige beløpene i euro (EUR) fastsatt i tillegg 4 til dette vedlegg.

Artikkel 23

Innførsel i delsendinger

Når demonterte eller usammensatte varer som nevnt i alminnelig fortolkningsregel 2.a i Det harmoniserte system etter anmodning fra en importør og på vilkår fastsatt av tollmyndighetene i den importerende avtalepart innføres i delsendinger, skal det for slike varer fremlegges ett enkelt opprinnelsesbevis for tollmyndighetene ved innførsel av den første delsendingen.

Artikkel 24

Underlagsdokumenter

Dokumentene nevnt i artikkel 16 nr. 3 og artikkel 19 nr. 3 og brukt som dokumentasjon for at produkter omfattet av et opprinnelsesbevis kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat eller en mellomamerikansk stat og oppfyller de øvrige vilkår i dette vedlegg, kan bestå av *blant annet* følgende:

- a) konkret dokumentasjon av de prosesser som er utført av eksportøren eller leverandøren for å fremstille de omhandlede varene, idet slik dokumentasjon skal fremkomme for eksempel av vedkommendes regnskapsmateriale eller interne bokføring,
- b) dokumenter som bekrefter anvendte materialers opprinnelsesstatus, og som er utstedt eller utferdiget i en avtalepart der de aktuelle dokumentene er i bruk, i samsvar med nasjonal lovgivning,
- c) dokumenter som bekrefter bearbeiding eller foredling av materialer i en avtalepart, og som er utstedt eller utferdiget i en avtalepart der de aktuelle dokumentene er i bruk, i samsvar med nasjonal lovgivning,
- d) varesertifikater EUR.1 eller opprinnelseserklæringer som bekrefter anvendte materialers opprinnelsesstatus, og som er utferdiget i en avtalepart.

Artikkel 25

Oppbevaring av opprinnelsesbevis og underlagsdokumenter

1. En eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1, skal oppbevare dokumentene nevnt i artikkel 16 nr. 3 i minst tre år regnet fra datoen for utstedelsen av varesertifikatet EUR.1.
2. Den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart som utsteder et varesertifikat EUR.1, skal oppbevare søknadsskjemaet nevnt i artikkel 16 nr. 2 i minst tre år regnet fra datoen for utstedelsen av varesertifikatet EUR.1.

3. Tollmyndigheten i den importerende avtalepart skal påse at opprinnelsesdokumentasjonen som utgjør grunnlaget for kravet om preferansetollbehandling, oppbevares og holdes tilgjengelig i minst tre år fra innførelstidspunktet.
4. En eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring, skal oppbevare en kopi av den aktuelle opprinnelseserklæringen samt dokumentene nevnt i artikkel 19 nr. 3 i minst tre år regnet fra opprinnelsesbevisets utstedelsesdato.
5. Dokumentasjonen som skal oppbevares i samsvar med nr. 1 – 4, skal omfatte elektronisk dokumentasjon.

Artikkel 26

Krav til eksportører og importører

1. En eksportør som har utferdiget et opprinnelsesbevis, skal:
 - a) etter anmodning fra den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart, fremlegge dokumentene som vedrører oppfyllelsen av kravene i dette vedlegg, for nevnte myndighet. Denne kan når som helst foreta inspeksjoner og kontrollere eksportørens eller produsentens regnskapsmateriale og treffe andre hensiktsmessige tiltak,
 - b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at et opprinnelsesbevis inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette importøren og den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til hvert enkelt produkt som omfattes av det aktuelle opprinnelsesbeviset. Som følge av dette skal den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart underrette tollmyndighetene i den importerende avtalepart.
2. En importør som har anmodet om preferansetollbehandling eller er blitt innvilget slik behandling, skal:
 - a) etter anmodning fra tollmyndighetene i den importerende avtalepart, fremlegge for nevnte myndigheter alle dokumenter forbundet med innførselen som han har tilgjengelig eller kan fremskaffe,
 - b) når han blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at opprinnelsesbeviset inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette tollmyndighetene i den importerende avtalepart om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til hvert enkelt produkt som omfattes av et opprinnelsesbevis.

Artikkel 27

Avvisning av preferansebehandling

1. Den importerende avtalepart kan avslå preferansetollbehandling eller innkreve ubetalt toll i samsvar med sine egne lover og forskrifter dersom et produkt ikke oppfyller kravene i dette vedlegg eller importøren eller eksportøren ikke er i stand til å dokumentere at kravene i dette vedlegg er oppfylt.
2. Mindre uoverensstemmelser mellom opplysninger gitt i opprinnelsesbeviset og opplysninger gitt i andre dokumenter som fremlegges for tollstedet med sikte på å ordne formalitetene ved innførsel av produktene, skal ikke i seg selv medføre at opprinnelsesbeviset kjennes ugyldig dersom det blir behørig fastslått at dokumentet virkelig svarer til de fremlagte produktene.
3. Åpenbare formelle feil som skrivefeil i et opprinnelsesbevis bør ikke medføre at dokumentet underkjennes med mindre feilene er egnet til å skape tvil om riktigheten av de opplysninger som er gitt i dokumentet.

AVDELING V

ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 28

Etterskuddsvis verifisering av opprinnelsesbevis

1. Den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart utføre etterskuddsvis verifiseringer av opprinnelsesbevis skal etter anmodning fra den importerende avtalepart.
2. En anmodning om verifisering kan reise tvil om opprinnelsesbevisers ekthet, de omhandlede produktenes opprinnelsesstatus eller oppfyllelsen av andre krav i dette vedlegg. Den skal inneholde en kopi av opprinnelsesbeviset og, om nødvendig, ethvert annet dokument eller enhver annen opplysning som gir grunn til å tro at opprinnelsesbeviset er ugyldig. Anmodningen skal grunngis.
3. Dersom tollmyndighetene i den importerende avtalepart i påvente av resultatet av verifiseringen beslutter å utsette innrømmelsen av preferansetollbehandling for produktene fra eksportøren som er gjenstand for verifisering, skal de tilby å stille varene til fri rådighet for importøren, med forbehold for eventuelle forholdsregler de måtte anse som nødvendige, i samsvar med nasjonal lovgivning.
4. Den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart kan anmode om dokumentasjon, foreta inspeksjoner i eksportørens eller produsentens lokaler, kontrollere eksportørens og produsentens regnskapsmateriale og treffe andre hensiktsmessige tiltak for å verifisere at det foreligger samsvar med dette vedlegg.
5. Den anmodende avtalepart skal underrettes om utfallet og resultatet av verifiseringen innen tolv måneder regnet fra datoen for anmodningen om verifisering, med mindre avtalepartene blir enige om en annen tidsfrist. Dersom den anmodende

avtalepart ikke mottar svar innen tolv måneder eller enhver annen tidsfrist avtalepartene er blitt enige om, eller dersom svaret ikke inneholder tilstrekkelige opplysninger med hensyn til opprinnelsesbevisets ekthet eller varenes opprinnelsesstatus, kan den anmodende part avslå preferansetollbehandling for produktet omfattet av opprinnelsesbeviset som er gjenstand for verifisering.

Artikkel 29

Underretninger og samarbeid

1. Avtalepartene skal gjennom EFTA-sekretariatet skaffe hverandre:
 - a) adressene til de kompetente myndigheter i avtalepartene som er tillagt ansvaret for verifiseringene nevnt i artikkel 28 og andre forhold forbundet med gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegg,
 - b) prøver av avtrykk av stempler som brukes ved utstedelse av varesertifikater EUR.1,
 - c) opplysninger om autorisasjonsnumre tildelt godkjente eksportører i henhold til artikkel 20, og
 - d) avklaringer om fortolkning, anvendelse og håndheving av dette vedlegg.
2. Dersom den importerende avtalepart har betenkeligheter eller spørsmål med hensyn til ektheten av varesertifikatene EUR.1 eller autorisasjonsnumrene tildelt godkjente eksportører, kan den på hensiktsmessig måte anmode den kompetente myndighet i den eksporterende avtalepart om bistand.
3. Partene skal tilstrebe å løse tekniske spørsmål forbundet med gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegg så vidt mulig gjennom direkte samråd mellom tollmyndighetene eller den kompetente myndighet eller i Underkomitéen for varehandel. Tvister som ikke kan avgjøres ved samråd som nevnt, skal bringes inn for Den blandede komité.

Artikkel 30

Fortrolighet

Alle opplysninger formidlet i henhold til dette vedlegg skal undergis fortrolig behandling av avtalepartene i samsvar med hver avtaleparts lovgivning. Opplysninger som nevnt skal ikke utleveres av en avtaleparts myndigheter uten at det foreligger uttrykkelig tillatelse fra den person eller myndighet som har gitt opplysningene.

Artikkel 31

Gjenutførsel av varer

1. Varer som gjenutføres fra en frison beliggende på en avtaleparts territorium (heretter kalt «gjenutførende avtalepart») til en annen avtaleparts territorium (heretter kalt «importerende avtalepart»), skal beholde opprinnelsesstatusen innrømmet i henhold til en preferensiell handelsavtale som den importerende avtalepart i samsvar med artikkel XXIV i GATT 1994 har fremforhandlet med en ikke-avtalepart, med forbehold for bestemmelsene i nr. 2.

2. Ved anvendelsen av nr. 1 kreves det:

- a) at varene var under tollmyndighetenes kontroll i den gjenutførende avtalepart,
- b) at varene ikke har gjennomgått noen behandling utover det som er tillatt etter den preferensielle handelsavtalen som den importerende avtalepart har fremforhandlet med en ikke-avtalepart. Med mindre noe annet er bestemt i den preferensielle handelsavtalen, kan behandling som nevnt omfatte blant annet helt eller delvis salg, omlasting, lasting, lossing, lagring, oppdeling av forsendelser, sammenstilling av varer til sett, emballering, fylling, merking, omlasting på mellomliggende punkt, montering av deler til en komplett artikkel eller demontering av den komplette artikkelen til deler,
- c) at de øvrige bestemmelser i nevnte avtale overholdes.

3. En importør som anmoder om preferansetollbehandling i samsvar med den preferensielle handelsavtalen som er fremforhandlet av den importerende avtalepart og ikke-avtaleparten, skal på anmodning også fremlegge for den importerende avtaleparts tollmyndigheter hensiktsmessig dokumentasjon for at vilkårene fastsatt i nr. 2 er oppfylt, ved hjelp av:

- a) transportdokumenter som dekker transporten fra den eksporterende avtalepart gjennom transittlandet til importlandet, eller
- b) dersom dette ikke er mulig, ethvert annet underlagsdokument som bekrefter omlasting på et mellomliggende punkt og gir en nærmere beskrivelse av de behandlinger varene har gjennomgått mens de var under tollmyndighetenes kontroll.

4. I samsvar med artikkel 1.4 får denne artikkel anvendelse på de enkelte EFTA-stater på den ene side og de enkelte mellomamerikanske stater på den annen side.

AVDELING VI

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 32

Straffetiltak

Hver avtalepart kan ilegge strafferettslige, sivilrettslige eller forvaltningsrettslige straffetiltak for overtredelser av dens egen lovgivning i tilknytning til dette vedlegg.

Artikkel 33

Varer i transitt eller på lager

Bestemmelsene i dette vedlegg kan anvendes for varer som når denne avtale trer i kraft, er enten i transitt eller under midlertidig lagring på tollager eller i frisoner under tollmyndighetenes kontroll. For slike varer kan det utstedes eller utferdiges et opprinnelsesbevis i etterhånd inntil seks måneder etter at denne avtale er trådt i kraft, forutsatt at bestemmelsene i dette vedlegg, særlig artikkel 14, er overholdt.

Artikkel 34

Forklarende anmerkninger

Avtalepartene skal i Underkomitéen for varehandel bli enige om et sett «forklarende anmerkninger» med hensyn til fortolkningen, anvendelsen og håndhevingen av dette vedlegg med sikte på å anbefale at anmerkningene godkjennes av Den blandede komité.

Artikkel 35

Tillegg

Tilleggene til dette vedlegg skal utgjøre en integrerende del av vedlegget.

TILLEGG 1 TIL VEDLEGG I
PRODUKTSPEISIFIKKE REGLER

Forklarende anmerkninger

1. Dette tillegget inneholder tre lister i rekkefølge som oppført her:
 - a) Produktspesifikke regler, kapittel 1-24 EFTA-Costa Rica side 3
 - b) Produktspesifikke regler, kapittel 1-24 EFTA-Panama side 7
 - c) Produktspesifikke regler, kapittel 25-97 EFTA-Mellom-Amerika side 13
2. Den første kolonnen i listen inneholder kapittelnummer, posisjonsnummer eller underposisjonsnummer, og den andre kolonnen inneholder en varebeskrivelse. For hver anførsel i de to første kolonnene er det fastsatt én eller to regler i kolonne 3 og 4. Dersom HS-nummeret i kolonne 1 begynner med «ex», betyr dette at reglene i kolonne 3 eller 4 får anvendelse bare på den delen av kapitlet eller posisjonen som er beskrevet i kolonne 2. Når det for en anførsel i de to første kolonnene er fastsatt en regel i begge de to kolonnene 3 og 4, kan hvilken som helst av dem anvendes. Dersom det ikke er anført noen opprinnelsesregel i kolonne 4, skal regelen i kolonne 3 anvendes.
3. En produktspesifikk opprinnelsesregel fastsatt i dette tillegget utgjør det minimum av bearbeiding eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer for at det ferdige produktet skal oppnå opprinnelsesstatus. Ytterligere bearbeiding eller foredling utover det som er fastsatt i regelen for det aktuelle produktet, skal også gi opprinnelsesstatus.
4. Dersom en produktspesifikk regel i listen fastsetter at et produkt kan fremstilles fra flere enn ett materiale, kan et hvilket som helst av disse materialene eller flere av dem anvendes. Det kreves ikke at alle skal anvendes.
5. Dersom en produktspesifikk regel i listen fastsetter at et produkt må være fremstilt av et bestemt materiale, er dette vilkåret ikke til hinder for at det kan anvendes andre materialer i tillegg.
6. Dersom en produktspesifikk regel ekskluderer materialer klassifisert i bestemte kapitler, posisjoner eller underposisjoner i Det harmoniserte system, må disse materialene være opprinnelsesmaterialer for at produktene skal anses for å være opprinnelsesprodukter.
7. Dersom en vare som har ervervet opprinnelsesstatus ved å oppfylle vilkårene fastsatt i listen, anvendes som materiale i fremstillingen av en annen vare, får vilkårene som gjelder for den ferdige varen, ikke anvendelse på det aktuelle materialet. Det skal ikke tas hensyn til ikke-opprinnelseskomponenter i dette materialet.

8. Dersom uttrykket «Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon» benyttes i en regel, kan materialer fra enhver posisjon, også materialer fra samme varebeskrivelse og posisjon som produktet, også anvendes, med forbehold for eventuelle andre bestemte begrensninger som kan være tatt inn i regelen.

9. Ikke alle varer nevnt i listen omfattes av denne avtalen. Det er derfor nødvendig å slå opp i andre deler av avtalen, for eksempel lister over varer som er unntatt, og oversikter over nedtrapping og avvikling av toll for å kunne avgjøre om det kan gis preferanseadgang for en vare innført fra en avtalepart til en annen.

10. Landbruks- og hagebruksvarer (kapittel 6 til 14 fra HS) dyrket på territoriet til en avtalepart skal behandles som opprinnelsesvarer fra denne avtalepartens territorium også selv om de er dyrket fra frø, løk, grunnstamme, stiklinger, podekvister, skudd, knopper eller andre levende plantedeler innført fra en ikke-avtalepart.

11. Fisk og krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann, skal anses som opprinnelsesprodukter også dersom de ble dyrket fra yngel⁽¹⁾ eller larver som ikke er opprinnelsesvarer.

⁽¹⁾ Med «yngel» menes ikke fullt utviklet fisk etter larvestadiet, herunder yngel (småfisk), unglaks, smolt og glassål.

1-24 EFTA - Costa Rica

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
Kapittel 1	Levende dyr	Alle dyr fra kapittel 1 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 2	Kjøtt og spiselig slakteavfall	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 1 og 2 må være fremstilt i sin helhet	
ex Kapittel 3	Fisk og krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann; unntatt	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 3 må være fremstilt i sin helhet	
ex 03.05	Fisk, av følgende slag: torsk - (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> <i>Gadus macrocephalus</i>), sei (<i>Polacchius virens</i>), brosme (<i>Brosme brosme</i>), lange (<i>Molva spp.</i>), tørket, saltet eller i saltlake	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 4	Melk og meieriprodukter; fugelegg; naturlig honning; spiselige produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 4 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 5	Produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 5 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 6	Levende trær og andre planter; løker, røtter og liknende; avskårne blomster og blad til pryde	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 6 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 7	Grønnsaker, røtter og knoller, spiselige	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 7 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 8	Spiselige frukter og nøtter; skall av sitrusfrukter eller meloner	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	
ex Kapittel 9	Kaffe, te, maté og krydderier; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
09.01	Kaffe, også brent eller koffeinfri; skall og hinner av kaffe; kaffeerstatninger med innhold av kaffe, uansett blandingsforhold	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 9 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 10	Korn	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet	
ex Kapittel 11	Mølleprodukter; malt; stivelse; insulin; gluten av hvete; unntatt	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet	
11.05	Mel, pulver, flak, granuler og pelleter av poteter	Fremstilling fra materialer fra et hvilket som helst kapittel, unntatt fra posisjonene 07.01, 07.10 og 07.12	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
11.08	Stivelse; inulin	Fremstilling fra materialer fra et hvilket som helst kapittel, unntatt fra posisjonene 07.01, 07.10, 07.12 og 11.05	
Kapittel 12	Oljeholdige frø og frukter; forskjellige andre frø og frukter; planter til industriell eller medisinsk bruk; halm og forplanter	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 12 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 13	Skjellakk og liknende; naturlige gummier, harpikser og andre vegetabiliske safter og ekstrakter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 14	Vegetabiliske flettematerialer; vegetabiliske produkter, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 15	Animalske og vegetabiliske oljer og fettstoffer samt spaltingsprodukter derav; tilberedt spisefett; animalsk og vegetabilisk voks; unntatt	Fremstilling der alle anvendte animalske eller vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 16	Produkter av kjøtt, fleisk, fisk, krepsdyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme; materialer fra kapittel 1 og kapittel 2 må imidlertid være fremstilt i sin helhet	
ex Kapittel 17	Sukker og sukkervarer; unntatt	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 17 må være fremstilt i sin helhet	
17.04	Sukkervarer (herunder hvit sjokolade), uten innhold av kakao	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
Kapittel 18	Kakao og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
19.01	Maltekstrakt; næringsmidler av mel, gryn, stivelse eller maltekstrakt, som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 40 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; næringsmidler av varer som hører under posisjonene 04.01 - 04.04, og som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 5 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
19.02	Pasta, også kokt eller fylt (med kjøtt eller andre produkter) eller tilberedt på annen måte, f.eks. spaghetti, makaroni, nudler, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, også tilberedt		

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
	<p>– fylt med høyst 20 vektprosent kjøtt, flesk eller slakteavfall</p> <p>– fylt med mer enn 20 vektprosent kjøtt, flesk eller slakteavfall, fisk, krepsdyr eller bløtdyr</p>	<p>Fremstilling der alt anvendt korn (unntatt durumhvetet og ris) må være fremstilt i sin helhet</p> <p>Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra kapittel 2 og 16 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt</p>	
19.03	Tapioka og tapiokaerstatninger fremstilt av stivelse, i form av flak, gryn, perler eller liknende	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt potetstivelse fra posisjon 11.08	
19.04	Næringsmidler tilberedt ved oppusting eller steking av korn eller kornprodukter (f.eks. "corn flakes"); korn (unntatt mais) i form av kjerner eller flak eller annet bearbeidd korn (unntatt mel og gryn), forkokt eller tilberedt på annen måte, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra posisjonene 11.01 til 11.08 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt. Durumhvetet, ris og Zea mays kan imidlertid anvendes	
19.05	Brød, kaker, kjeks og annet bakverk, også med innhold av kakao; alterbrød, tomme kapsler til farmasøytisk bruk, forseglingsoblater, rispapir og liknende varer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra posisjonene 11.01 til 11.08 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt. Durumhvetet, ris og Zea mays kan imidlertid anvendes	
ex Kapittel 20	Produkter av grønnsaker, frukter, nøtter og andre plantedeler; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
ex 20.09	Appelsinssaft	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder dens konsentrater	
ex Kapittel 21	Forskjellige tilberedte næringsmidler; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
21.01	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffestatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav	<p>Fremstilling:</p> <p>– fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme,</p> <p>– der alle anvendte materialer fra posisjon 09.01 må være fremstilt i sin helhet</p>	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
21.06	Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex Kapittel 22	Drikkevarer, etylalkohol og eddik; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og posisjonene 17.01, 17.03, 22.07 og 22.08	
22.02	Vann, herunder mineralvann og karbonisert vann, tilsatt sukker, andre søtningsstoffer eller smaksstoffer, og andre alkoholfrie drikkevarer; unntatt frukt- og grønnsaksafter som hører under posisjon 20.09	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
22.04	Vin av friske druer, herunder vin tilsatt alkohol; druemost; unntatt den under posisjon 20.09	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	
22.06	Andre gjærede drikkevarer (f.eks. eplevin (sider), pærevin og mjød); blandinger av gjærede drikkevarer og blandinger av gjærede drikkevarer og alkoholfrie drikkevarer, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 23	Reststoffer og avfall fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefôr	Fremstilling der alle anvendte materialer må være fremstilt i sin helhet	
24.01	Tobakk, ubearbeidd; avfall av tobakk	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 24 må være fremstilt i sin helhet	
24.02	Sigarer, cerutter, sigarilloer og sigaretter av tobakk eller tobakkerstatninger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og underposisjon 2403.19	
24.03	Annen bearbeidd tobakk samt andre varer fremstilt av tobakkerstatninger; "homogenisert" eller "rekonstituert" tobakk; tobakk-ekstrakter og tobakkessenser	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	

1-24 EFTA - Panama

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
Kapittel 1	Levende dyr	Alle dyr fra kapittel 1 må være fremstilt i sin helhet	
Ex Kapittel 2	Kjøtt og spiselig slakteavfall	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 1 og 2 må være fremstilt i sin helhet	
02.10	Kjøtt av storfe, tørket	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme ⁽²⁾	
ex Kapittel 3	Fisk og krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann; unntatt	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 3 må være fremstilt i sin helhet	
ex 03.05	Fisk, av følgende slag: torsk - (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> <i>Gadus macrocephalus</i>), sei (<i>Polacchius virens</i>), brosme (<i>Brosme brosme</i>), lange (<i>Molva spp.</i>), tørket, saltet eller i saltlake Røykt laks, også varmrøykt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 4	Melk og meieriprodukter; fugleegg; naturlig honning; spiselige produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 4 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 5	Produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 5 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 6	Levende trær og andre planter; løker, røtter og liknende; avskårne blomster og blad til pryd	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 6 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 7	Grønnsaker, røtter og knoller, spiselige	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 7 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 8	Spiselige frukter og nøtter; skall av sitrusfrukter eller meloner	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	
ex Kapittel 9	Kaffe, te, maté og krydderier, unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
09.01	Kaffe, også brent eller koffeinfri; skall og hinner av kaffe; kaffeerstatninger med innhold av kaffe, uansett blandingsforhold	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 9 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 10	Korn	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet	

⁽²⁾ Denne regelen får anvendelse bare i handelen mellom Panama og Sveits.

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
ex Kapittel 11	Mølleprodukter; malt; stivelse; insulin; gluten av hvete; unntatt	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet	
11.01	Finmalt hvetemel og finmalt blandingsmel av hvete og rug	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme	
11.03	Gryn, grovt mel og pelleter av korn	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme	
11.05	Mel, pulver, flak, granuler og pelleter av poteter	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt fra poteter	
11.08	Stivelse; inulin	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt fra poteter	
Kapittel 12	Oljeholdige frø og frukter; forskjellige andre frø og frukter; planter til industriell eller medisinsk bruk; halm og fôrplanter	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 12 må være fremstilt i sin helhet	
Kapittel 13	Skjellakk og liknende; naturlige gummier, harpikser og andre vegetabiliske safter og ekstrakter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 14	Vegetabiliske flettematerialer; vegetabiliske produkter, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
ex Kapittel 15	Animalske og vegetabiliske oljer og fettstoffer samt spaltingsprodukter derav; tilberedt spise fett; animalsk og vegetabilisk voks; unntatt	Fremstilling der alle anvendte animalske eller vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet	
15.07 til 15.15	Vegetabiliske oljer og deres fraksjoner – soyaolje – faste fraksjoner	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme Fremstilling fra andre materialer fra posisjonene 15.07 til 15.15	
15.17	Margarin; spiselige blandinger og produkter av animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, eller av fraksjoner av forskjellige fettstoffer og oljer som hører under dette kapittel, unntatt spiselige fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, som hører under posisjon 15.16	Fremstilling der: – alle anvendte materialer fra kapittel 2 og 4 må være fremstilt i sin helhet, og – alle anvendte vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet. Materialer fra posisjonene 15.07 - 15.11 og 15.13 kan imidlertid anvendes	Fremstilling der alle anvendte animalske og vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet
Kapittel 16	Produkter av kjøtt, flekk, fisk, krepsdyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 1 og 2 må være fremstilt i sin helhet ⁽³⁾	

⁽³⁾ I handelen mellom Panama og Sveits kan imidlertid mekanisk utbeinet høns (MUK) fra posisjon 02.07 anvendes.

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
ex Kapittel 17 17.02	Sukker og sukkervarer; unntatt Annet sukker, herunder kjemisk ren laktose, maltose, glukose og fruktose, i fast form; sirup og andre sukkeroppløsninger uten tilsetning av smaks- eller fargestoffer; kunsthonning, også blandet med naturlig honning; karamell. – kjemisk ren maltose og fruktose – annet	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 17 må være fremstilt i sin helhet Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon Fremstilling der alle anvendte materialer har opprinnelsesstatus	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
17.04	Sukkervarer (herunder hvit sjokolade), uten innhold av kakao	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 18	Kakao og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
19.01	Maltekstrakt; næringsmidler av mel, gryn, stivelse eller maltekstrakt, som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 40 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; næringsmidler av varer som hører under posisjonene 04.01 - 04.04, og som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 5 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og kapittel 4 Anvendte produkter fra posisjonene 04.01-04.06 skal imidlertid ikke overstige 40 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
19.02	Pasta, også kokt eller fylt (med kjøtt eller andre produkter) eller tilberedt på annen måte, f.eks. spaghetti, makaroni, nudler, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, også tilberedt – fylt med høyst 20 vektprosent kjøtt, flesk eller slakteavfall – fylt med mer enn 20 vektprosent kjøtt, flesk eller slakteavfall, fisk, krepsdyr eller bløtdyr	Fremstilling der alt anvendt korn (unntatt durumhvete og ris) må være fremstilt i sin helhet Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra kapittel 2 og 16 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt	
19.03	Tapioka og tapiokaerstatninger fremstilt av stivelse, i form av flak, gryn, perler eller liknende	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt potetstivelse fra posisjon 11.08	
19.04	Næringsmidler tilberedt ved oppusting eller steking av korn eller kornprodukter (f.eks. "corn flakes"); korn (unntatt mais) i form av kjerner eller flak eller annet bearbeidd korn (unntatt mel og gryn), forkokt eller tilberedt på annen måte, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra posisjonene 11.01 - 11.08 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt. Durumhvete, ris og Zea indurata mais og deres derivater kan imidlertid anvendes	
19.05	Brød, kaker, kjeks og annet bakverk, også med innhold av kakao; alterbrød, tomme kapsler til farmasøytisk bruk, forseglingsoblater, rispapir og liknende varer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og forutsatt at vekten av materialer fra posisjonene 11.01 - 11.08 ikke overstiger 20 % av ferdigvarens vekt. Durumhvete, ris og Zea indurata mais og deres derivater kan imidlertid anvendes	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
Kapittel 20	Produkter av grønnsaker, frukter, nøtter og andre plantedeler	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
20.02	Tomater, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme, og posisjon 07.02	
ex Kapittel 21	Forskjellige tilberedte næringsmidler; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
21.01	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, – der all anvendt kaffe fra posisjon 09.01 må være fremstilt i sin helhet	
21.03	Tomatketchup og annen tomatsaus	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme, og posisjonene 07.02 og 20.02	
21.06	Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex Kapittel 22	Drikkevarer, etylalkohol og eddik; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og posisjonene 17.01, 17.03 og 21.06.	
22.02	Vann, herunder mineralvann og karbonisert vann, tilsatt sukker, andre søtningsstoffer eller smaksstoffer	Fremstilling: – fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og – forutsatt at verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
22.04	Vin av friske druer, herunder vin tilsatt alkohol; druemost; unntatt den under posisjon 20.09	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	
22.06	Andre gjærede drikkevarer (f.eks. eplevin (sider), pærevin og mjød); blandinger av gjærede drikkevarer og blandinger av gjærede drikkevarer og alkoholfrie drikkevarer, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 23	Reststoffer og avfall fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefôr	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
24.01	Tobakk, ubearbeidd; avfall av tobakk	Fremstilling der alle anvendte materialer fra kapittel 24 må være fremstilt i sin helhet	
24.02	Sigarer, cerutter, sigarilloer og sigaretter av tobakk eller tobakkerstatninger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og underposisjon 2403.19	
24.03	Annen bearbeidd tobakk samt andre varer fremstilt av tobakkerstatninger; "homogenisert" eller "rekonstituert" tobakk; tobakk-ekstrakter og tobakkessenser	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	

25-97 EFTA – Mellom-Amerika

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	(4)
ex Kapittel 25	Salt; svovel; jord og stein; gips, kalk og sement; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
25.23	Portlandsement, aluminatsement, slaggsement, supersulfatsement og liknende hydraulisk sement, også farget eller i form av klinker	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 26	Malm, slagg og aske	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 27	Mineralsk brensel, mineralske oljer og destillasjonsprodukter derav; bituminøse stoffer; mineralsk voks	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 28	Uorganiske kjemikalier; organiske eller uorganiske forbindelser av edle metaller, av sjeldne jordmetaller, av radioaktive stoffer eller av isotoper	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 29	Organiske kjemikalier	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
ex Kapittel 30	Farmasøytiske produkter; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
30.04	Legemidler (unntatt varer som hører under posisjon 3002, 3005 eller 3006) som består av blandede eller ublandede produkter for terapeutisk eller profylaktisk bruk (herunder produkter impregnert med legemidler beregnet til opptak gjennom huden), i doser eller i former eller pakninger for detaljsalg	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og posisjon 30.03	
Kapittel 31	Gjødsel	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 32	Garvestoff- og fargestoffekstrakter; tanniner og deres derivater; farger, pigmenter og andre fargestoffer; malinger og lakker; kitt og andre fyllings- og tetningsmidler; trykkfarger, blekk og tusj; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
32.08 til 32.10	Malinger og lakker (herunder lakkmalinger); oppløsninger som nevnt i note 4 til dette kapittel; tilberedte vannpigmenterfarger av det slag som brukes til farging av lær	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 33	Flyktige, vegetabiliske oljer og resinoider; parfhymer, kosmetikk- eller toalettpreparater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 34	Såpe, organiske, overflateaktive stoffer, vaskemidler, smøremidler, kunstig voks og tilberedt voks, polér- eller skuremidler, lys og liknende varer, modellermasse, "dentalvoks" og dentalpreparater på basis av gips	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonen der produktet hører hjemme. Materialer klassifisert under samme posisjon kan imidlertid anvendes forutsatt at deres verdi ikke overstiger 20 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 35	Proteiner; modifisert stivelse; klebemidler; enzymer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 36	Krudd og sprengstoffer; pyrotekniske produkter; fyrstikker; pyrofore legeringer; visse brennstoffpreparater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 37	Varer til fotografisk eller kinematografisk bruk	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 38	Diverse kjemiske produkter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
ex Kapittel 39 39.20 til 39.21	Plast og varer derav; unntatt Andre plater, duk, film, folier og bånd, av plast, unntatt skumplast og ikke forsterket, laminert eller på liknende måte forbundet med andre materialer og uten underlag, og andre plater, duk, film, folier og bånd, av plast	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 40 40.01 ex 40.12	Gummi og varer derav; unntatt Naturgummi (kautsjuk), balata, guttaperka, guayule-gummi, chicle og liknende naturlige gummier, i ubearbeidde former eller i form av plater, duk eller bånd Regummierte eller brukte, pneumatisk dekk av gummi	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og posisjon 40.11	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 41	Rå huder og skinn (unntatt pelsskinn) samt lær	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 42	Varer av lær; salmakerarbeider, reiseeffekter, håndvesker og liknende beholdere; varer av tarmar (unntatt av wormgut)	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 43	Pelsskinn (også kunstig) og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 44 44.01 til 44.13	Tre og trevarer; trekull; unntatt Tre og trevarer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel unntatt kapitlet der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 45	Kork og korkvarer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 46	Varer av strå, halm, esparto eller andre flette-materialer; kurvmakerarbeid	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 47	Tremasse eller masse av andre cellulosefibrer-materialer; papir eller papp for resirkulasjon (avfall)	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 48 ex 48.18	Papir og papp; varer av papirmasse, papir eller papp; unntatt Toalett-papir	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og posisjon 48.03	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 49	Bøker, aviser, bilder og andre trykksaker; håndskrevne eller maskinskrevne arbeider samt arbeidstegninger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 50	Silke	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 51	Ull, fine eller grove dyrehår; garn og vevnader av tagl	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 52	Bomull	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 53	Andre vegetabiliske tekstilfibrer; papirgarn og vevnader derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 54	Syntetiske og kunstige filamenter; strimler og liknende av syntetiske eller kunstige tekstilmaterialer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 55	Syntetiske og kunstige stapelfibrer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 56	Vatt, filt og fiberduk ("non-wovens"); spesialgarn; hyssing, snører, liner og tau samt varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 57	Gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 58	Spesielle vevnader; tuftede tekstilstoffer; blonder og kniplinger; tapisserier; possement; broderier	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 59	Tekstilstoff med impregnering, overdrag, belegg eller laminert; tekstilvarer av det slag som egner seg til industrielt bruk	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 60	Trikoterte stoffer	Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme	
Kapittel 61	Klær og tilbehør til klær, av trikotasje	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 62	Klær og tilbehør til klær, unntatt trikotasje	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
ex Kapittel 63 63.09	Andre ferdige tekstilvarer; sett; brukte klær og andre brukte tekstilvarer; filler; unntatt Brukte klær og andre brukte varer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme Fremstilling fra materialer fra ethvert kapittel, unntatt kapitlet der produktet hører hjemme, og kapittel 61, 62, 64 og 65	
ex Kapittel 64 64.06	Fottøy, gamasjer og liknende; deler dertil; unntatt Deler til fottøy (herunder overdel, også om de er festet til andre såler enn yttersåler); løse innleggssåler, kippekapper og liknende innlegg; gamasjer, leggings og liknende varer samt deler dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme, og overdel fra underposisjon 6406.10 Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 65	Hodeplagg og deler dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 66	Paraplyer, parasoller, spaserstokker, sittestokker, sveper, ridepisker og deler dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 67	Bearbeidde fjær og dun samt varer derav; kunstige blomster; varer av menneskehår	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 68	Varer av stein, gips, sement, asbest, glimmer eller liknende materialer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 69	Keramiske produkter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 70	Glass og glassvarer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 71	Natur- eller kulturperler, edle eller halvdedle steiner, edle metaller, metaller plettet med edelt metall, og varer derav; bijouterivarer; mynter; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
71.06	Sølv (herunder forgylt eller platinert sølv), ubearbeidd eller som halvfabrikater eller i pulverform	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt de som hører under posisjonene 71.06, 71.08 og 71.10	Foreta en elektrolytisk, termisk eller kjemisk separering eller smelting av edle metaller fra posisjonene 71.06, 71.08 eller 71.10
71.08	Gull (herunder platinert gull), ubearbeidd eller som halvfabrikater eller i pulverform	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt de som hører under posisjonene 71.06, 71.08 og 71.10	Foreta en elektrolytisk, termisk eller kjemisk separering eller smelting av edle metaller fra posisjonene 71.06, 71.08 og 71.10
71.10	Platina, ubearbeidd eller som halvfabrikater eller i pulverform	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt de som hører under posisjonene 71.06, 71.08 og 71.10	Foreta en elektrolytisk, termisk eller kjemisk separering eller smelting av edle metaller fra posisjonene 71.06, 71.08 og 71.10

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 72	Jern og stål	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 73	Varer av jern og stål	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	
Kapittel 74	Kobber og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 75	Nikkel og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 76	Aluminium og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 77	Kapitlet er reservert for eventuell framtidig bruk i Det harmoniserte system (HS)		
Kapittel 78	Bly og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 79	Sink og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 80	Tinn og varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 81	Andre uedle metaller; cermeter; varer derav	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 82	Verktøy, redskaper, kniver, skjeer og gafler av uedelt metall; deler dertil av uedelt metall; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
82.06	Verktøy og redskaper fra to eller flere av posisjonene 82.02 - 82.05, pakket i sett for detaljsalg	Hver del i settet må oppfylle kravene i den bestemmelsen som ville ha fått anvendelse på delen dersom den ikke hadde inngått i settet. Når et sett består av opprinnelsesvarer og ikke-opprinnelsesvarer, skal settet som helhet likevel anses for å ha opprinnelsesstatus, forutsatt at ikke-opprinnelsesvarenes verdi ikke overstiger 15 % av det ferdige settets pris fra fabrikk.	
Kapittel 83	Forskjellige varer av uedelt metall	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Ex Kapittel 84 84.18	Kjernereaktorer, kjeler, maskiner, apparater og mekaniske redskaper samt deler dertil; unntatt Kjøleskap, frysere og annet kjøle- eller fryseutstyr, også elektriske; varmepumper, unntatt luftkondisjoneringsapparater som hører under posisjon 84.15	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt materialer som hører under underposisjon 8418.91	
Kapittel 85	Elektriske maskiner, apparater og materiell, samt deler dertil; apparater for opptak eller gjengivelse av lyd og apparater for opptak eller gjengivelse av bilder og lyd for fjernsyn, samt deler og tilbehør til slike apparater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	
Kapittel 86	Lokomotiver, vogner og annet rullende materiell for jernbaner eller sporveier samt deler dertil; stasjonært materiell for jernbaner eller sporveier samt deler dertil; mekanisk (herunder elektromekanisk) trafikkreguleringsutstyr av alle slag	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 87	Kjøretøyer samt deler og tilbehør dertil, unntatt rullende materiell for jernbaner og sporveger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 88	Luftfartøyer, romfartøyer og deler dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 89	Skip, båter og annet flytende materiell	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 90	Instrumenter og apparater til optisk, fotografisk, kinematografisk, medisinsk eller kirurgisk bruk samt måle-, kontroll- eller presisjonsinstrumenter og -apparater; deler og tilbehør dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

Posisjon i HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling som gir opprinnelsesstatus ved utførelse på ikke-opprinnelsesmaterialer	
(1)	(2)	(3)	eller (4)
Kapittel 91	Ur og urdeler	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40 % av ferdigvarens pris fra fabrikk	
Kapittel 92	Musikkinstrumenter; deler og tilbehør til slike instrumenter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 93	Våpen og ammunisjon; deler og tilbehør dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 94	Møbler; sengebunner og sengeutstyr, som f.eks. madrasser, puter og liknende stoppede varer; lamper og annet belysningsutstyr, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; lysskilt og liknende; prefabrikkerte bygninger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
Kapittel 95	Leketøy, spill og sportsartikler samt deler og tilbehør dertil	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex Kapittel 96	Forskjellige varer; unntatt	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk
96.05	Reiseetuer for toalettbruk, for sying eller for rengjøring av sko eller klær	Hver del i settet må oppfylle kravene i den bestemmelsen som ville ha fått anvendelse på delen dersom den ikke hadde inngått i settet. Når et sett består av opprinnelsesvarer og ikke-opprinnelsesvarer, skal settet som helhet likevel anses for å ha opprinnelsesstatus, forutsatt at ikke-opprinnelsesvarens verdi ikke overstiger 15 % av det ferdige settets pris fra fabrikk.	
Kapittel 97	Kunstverker, samlergjenstander og antikviteter	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt posisjonen der produktet hører hjemme	Fremstilling der verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 70 % av ferdigvarens pris fra fabrikk

TILLEGG 2 TIL VEDLEGG I

OPPRINNELSESERKLÆRING

1. Opprinnelseserklæringen omhandlet i artikkel 19 skal ha følgende ordlyd (uten fotnoter):

Engelsk versjon

“The exporter of the products covered by this document (authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... ⁽²⁾ preferential origin.”

.....
(Place and date)⁽³⁾

.....
(Signature of the exporter; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)⁽⁴⁾

Spansk versjon

“El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización No...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.”

.....
(Lugar y fecha)⁽³⁾

.....
(Firma del exportador; adicionalmente el nombre de la persona que firma la declaración debe ser escrita de manera clara)⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Når opprinnelseserklæringen er utferdiget av en godkjent eksportør i henhold til artikkel 20, skal den godkjente eksportørens autorisasjonsnummer oppgis i denne rubrikken. Når opprinnelseserklæringen ikke er utferdiget av en godkjent eksportør, skal teksten i parentes utelates eller rubrikken stå åpen.

⁽²⁾ Produktets opprinnelse skal angis (Costa Rica; Island; Norge, Panama; eller Sveits). Det er tillatt å benytte ISO-Alpha-2 koder (CR; IS; NO; PA or CH). Det kan eventuelt refereres til en særskilt kolonne i fakturaen der opprinnelseslandet for hvert produkt blir angitt.

⁽³⁾ Disse angivelsene kan utelates dersom slik informasjon fremgår av selve dokumentet.

⁽⁴⁾ Autoriserte eksportører trenger ikke å undertegne opprinnelseserklæringen. Se artikkel 20.

2. En opprinnelseserklæring skal utferdiges på engelsk eller spansk i lesbar og varig form.

TILLEG 3 TIL VEDLEGG I

MØNSTER FOR VARESERTIFIKAT EUR.1 OG SØKNAD OM VARESERTIFIKAT EUR.1

Trykkingsinstruks

1. Hvert skjema skal være 210 x 297mm. Det tillates likevel en toleranse på høyst minus 5 mm eller pluss 8 mm i lengden. Skjemaet skal være forsynt med et trykt, grønt guillochert bakgrunnsmonster slik at enhver forfalskning foretatt med mekaniske eller kjemiske midler vil være klart synlig.
2. De kompetente myndighetene i avtalepartene kan forbeholde seg rett til selv å trykke skjemaene eller overlate trykkingen til godkjente trykkerier. I sistnevnte tilfelle skal det på hvert skjema finnes en henvisning til denne godkjenningen. Hvert skjema skal være forsynt med trykkeriets navn og adresse eller med et kjennetegn som gjør det mulig å identifisere trykkeriet. Skjemaet skal dessuten ha et serienummer, trykt eller ikke, slik at det kan identifiseres.

<p>13. ANMODNING OM KONTROLL, til</p>	<p>14. RESULTAT AV KONTROLLEN</p>
<p>Dette varesertifikatets autenticitet og riktighet bes kontrollert.</p> <p>..... (Sted og dato)</p> <p style="text-align: center;">Stempel</p> <p>..... (Underskrift)</p>	<p>Kontrollen viser at dette sertifikatet⁽¹⁾</p> <p>☐ er utstedt av den angitte kompetente myndighet, og at opplysningene er riktige.</p> <p>☐ ikke oppfyller de foreskrevne vilkår med hensyn til autenticitet og riktighet (se vedlagte bemerkninger).</p> <p>..... (Sted og dato)</p> <p style="text-align: center;">Stempel</p> <p>..... (Underskrift)</p> <p>(1) Sett kryss i den ruten som passer.</p>

NOTER FOR UTFYLING AV VARESERTIFIKAT

1. Raderinger eller rettelser ved å skrive ord oppå hverandre i varesertifikatet er ikke tillatt. Endringer må gjøres ved å stryke uriktige opplysninger og tilføye eventuelle nødvendige rettelser. Endringer foretatt på denne måten skal signeres av den som har utstedt sertifikatet, og attesteres av myndighetene i det landet der sertifikatet er utstedt.
2. Alle vareposter i sertifikatet skal føres opp uten mellomrom mellom de enkelte poster, og foran hver post skal det anføres et løpenummer. Like under siste post trekkes en horisontal strek. Den ubrukte delen av feltet må overstrekkes for å gjøre enhver senere tilføyelse umulig.
3. Varer må betegnes ifølge handelssedvane og med en nøyaktighet som gjør det mulig å identifisere dem.

SØKNAD OM VARECERTIFIKAT EUR.1

1. Eksportør (navn, fullstendig adresse, land)	EUR.1 Nr. A 000.000		
	Se notene på baksiden før sertifikatet fylles ut.		
	2. Varesertifikat til bruk i preferansesamhandelen mellom <p align="center">og</p> (Sett inn aktuelt land, aktuell gruppe av land eller aktuelle territorier)		
3. Mottaker (navn, fullstendig adresse, land) (utfylling ikke påkrevet)	4. Land, gruppe av land eller territorium der varene anses for å ha sin opprinnelse	5. Mottakerland, -gruppe av land eller -territorier	
6. Opplysninger om transporten (utfylling ikke påkrevet)	7. Merknader		
8. Løpenr.; kolloenes merker og nr., antall og art ⁽¹⁾; vareslag	9. Bruttovekt (kg) eller annet mål (liter, m³, osv.)	10. Fakturaer (utfylling ikke påkrevet)	

⁽¹⁾ Dersom varene ikke er emballert, oppgis antall vareenheter eller «i bulk».

ERKLÆRING FRA EKSPORTØREN

Jeg, undertegnede, eksportør av varene beskrevet på forsiden,

ERKLÆRER at varene oppfyller de vilkår som er fastsatt for utstedelse av dette varesertifikatet;

BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle nevnte vilkår:

.....
.....
.....
.....

FREMLEGGER følgende underlagsdokumenter⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

FORPLIKTER MEG til på de ansvarlige myndigheters anmodning å fremskaffe all ytterligere dokumentasjon disse finner nødvendig for å utstede vedlagte sertifikat, så vel som, eventuelt, å godta at nevnte myndigheter foretar kontroll av regnskapene mine og av forholdene i forbindelse med fremstillingen av varene nevnt over;

SØKER OM utstedelse av vedlagte varesertifikat for disse varene.

.....
(Sted og dato)

.....
(Underskrift)

⁽¹⁾ For eksempel: importdokumenter, varesertifikater, fakturaer, produsenterklæringer osv., vedrørende materialene som er anvendt i fremstillingen, eller varer som gjenutføres i uendret stand.

13. ANMODNING OM KONTROLL, til	14. RESULTAT AV KONTROLLEN
	Kontrollen viser at dette sertifikatet ⁽¹⁾ ☐ er utstedt av den angitte tollmyndighet, og at opplysningene er riktige. ☐ ikke oppfyller de foreskrevne vilkår med hensyn til autenticitet og riktighet (se vedlagte bemerkninger).
Dette varesertifikatets autenticitet og riktighet bes kontrollert. (Sted og dato) Stempel (Underskrift) (Sted og dato) Stempel (Underskrift) (1) Sett kryss i den ruten som passer.

NOTER FOR UTFYLING AV VARESERTIFIKAT

1. Raderinger eller rettelser ved å skrive ord oppå hverandre i varesertifikatet er ikke tillatt. Endringer må gjøres ved å stryke uriktige opplysninger og tilføye eventuelle nødvendige rettelser. Endringer foretatt på denne måten skal signeres av den som har utstedt sertifikatet, og attesteres av myndighetene i det landet der sertifikatet er utstedt.
2. Alle vareposter i sertifikatet skal føres opp uten mellomrom mellom de enkelte poster, og foran hver post skal det anføres et løpenummer. Like under siste post trekkes en horisontal strek. Den ubrukte delen av feltet må overstrekkes for å gjøre enhver senere tilføyelse umulig.
3. Varer må betegnes ifølge handelssedvane og med en nøyaktighet som gjør det mulig å identifisere dem.

ERKLÆRING FRA EKSPORTØREN

Jeg, undertegnede, eksportør av varene beskrevet på forsiden,

ERKLÆRER at varene oppfyller de vilkår som er fastsatt for utstedelse av dette varesertifikatet;

BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle nevnte vilkår:

.....
.....
.....
.....

FREMLEGGER følgende underlagsdokumenter⁽²⁾:

.....
.....
.....
.....

FORPLIKTER MEG til på de ansvarlige myndigheters anmodning å fremskaffe all ytterligere dokumentasjon disse finner nødvendig for å utstede vedlagte sertifikat, så vel som, eventuelt, å godta at nevnte myndigheter foretar kontroll av regnskapene mine og av forholdene i forbindelse med fremstillingen av varene nevnt over;

SØKER OM utstedelse av vedlagte varesertifikat for disse varene.

.....
(Sted og dato)

.....
(Underskrift)

⁽²⁾ For eksempel: importdokumenter, varesertifikater, fakturaer, produsenterklæringer osv., vedrørende materialene som er anvendt i fremstillingen, eller varer som gjenutføres i uendret stand.

TILLEGG 4 TIL VEDLEGG I

BELØP NEVNT I ARTIKKEL 19 NR. 1 BOKSTAV B) OG ARTIKKEL 22 NR. 3 I VEDLEGG I

VILKÅR FOR UTFERDIGELSE AV OPPRINNELSESERKLÆRING

I samsvar med artikkel 19 nr. 1 bokstav b) i vedlegg I kan en opprinnelseserklæring omhandlet i artikkel 19 nr. 1 bokstav b) i nevnte vedlegg utferdiges av enhver eksportør for sendinger bestående av ett eller flere kolli med en total verdi på høyst EUR 6000.

FRITAK FRA KRAV OM OPPRINNELSESBEVIS

I samsvar med artikkel 22 nr. 3 i vedlegg I skal den totale verdien av varene oppgitt i nevnte artikkel ikke overstige EUR 500 for småsendinger og EUR 1200 for varer som utgjør en del av reisendes personlige bagasje.

BEREGNING AV ANDRE VALUTAER

Dersom varene faktureres i en annen valuta enn valutaene nevnt over, skal det beløp som tilsvarer beløpet uttrykt i den importerende avtaleparts nasjonale valuta, anvendes i samsvar med denne avtaleparts nasjonale lovgivning.

TILLEGG 5 TIL VEDLEGG I

TIDSROM OG FREMGANGSMÅTE FOR FREMLEGGELSE AV OPPRINNELSESBEVIS ELLER TILBAKEBETALING AV TOLL I SAMSVAR MED ARTIKKEL 21 NR. 3 I VEDLEGG I

1. For Costa Rica og Panama er tidsrommet satt til ett år, og fremgangsmåten skal fastlegges i samsvar med nasjonal lovgivning.
 2. For EFTA-statene skal både tidsrommet og fremgangsmåten fastlegges i samsvar med nasjonal lovgivning.
-